

Saturnus en de Maansknopen

Reïncarnatiesporen in de horoscoop

Auteur: **Matthijs Kamphoff**

Publicatie: **april 2008** in het tijdschrift **ASAScoop** van de **Astrologische Associatie (ASAS)**

Kopiëren (met bronvermelding) toegestaan

Als reactie op een recensie over het boek 'Levenslijnen' in het blad van de Astrologische Associatie (ASAS), volgt in dit artikel een nadere uitwerking van de rol van twee karmische aanduiders in de geboortehoroscoop. Aan de hand van uitgebreide gegevens uit reïncarnatietherapie wordt de betekenis van zowel de Saturnus-positie als die van de Maansknopen, als verwijzers naar voorgaande levens, verder uitgediept.

Twaalf Dierenriemtekens, in een grote cirkel afgebeeld op een muur van mijn werkkamer, zien bemoedigend toe op mijn contacten met cliënten. Weliswaar zijn dat geen astrologische consulten meer – ik werk als psycholoog nu vooral met energie en hypnotherapie – maar nog altijd voelt die Dierenriem voor mij als een inspirerende ring die ons hele zonnestelsel omvat en doorstraalt. De doorwerking van die energieën – en ook die van Zon, Maan en planeten – op het microniveau van onze individuele mensenlevens, blijft mij verwonderen. En de wetenschap van de astrologie – hardnekkig afgezworen door o.a. de hedendaagse reguliere psychologie – blijft voor mij een bron van inzicht waarbij diezelfde psychologie eenvoudigweg verbleekt.

Ook bij studie van reïncarnatie (waar ik graag mee bezig ben, hoewel ook dát voor psychologen verboden terrein is) blijkt de astrologie sleutels te bieden voor verhelderende inzichten. Zo heb ik in een grijs verleden al eens wat dingen opgetekend, vanuit mijn ervaring als reïncarnatietherapeut, over 'De Maansknopen en Saturnus'¹. Wat zo'n tien jaar later uitmondde in een boek over reïncarnatie, belicht vanuit de achtergrond van de tekenposities van Saturnus. Dit boek, dat onlangs opnieuw is uitgegeven onder de titel 'Levenslijnen'², is overigens niet speciaal voor astrologen geschreven. Om die reden worden de astrologische verwijzingen daar beknopt gehouden en blijven dus de Maansknopen of eventuele andere 'karmische' aanwijzers buiten beschouwing.

Terecht werd dan ook, in een recensie van dit boek in het vorige nummer van de ASAScoop, een kanttekening geplaatst m.b.t. de Maansknopen-as, als een andere aanwijzer voor verbanden met voorgaande levens. Uitwisseling met het ASAS-bestuur leidde vervolgens tot de afspraak dat ik in een artikel wat meer zou uitwerken over het verband tussen reïncarnatie, Saturnus en de Maansknopen. Bij dezen dus!

Inhakend op de genoemde recensie van 'Levenslijnen' zal ik nu eerst – na afbakening 'van mijn onderwerp – de betekenis uitdiepen van Saturnus en de Maansknopen met betrekking tot voorgaande levens, voor een paar van de voorbeelden³ uit dat boek⁴. Vervolgens zal ik één voorbeeldhoroscoop meer uitgebreid presenteren, waarbij ik de relaties van Saturnus en de Maansknopen met een langere reeks van voorgaande levens zal bespreken. Tot slot formuleer ik – in het verlengde van de genoemde oude publicatie, maar nu gebaseerd op een langere werkervaring als reïncarnatietherapeut – mijn recente conclusies over de onderscheiden karmische betekenissen van Saturnus en de Maansknopen.

Hoezo 'voorgaande levens'?

Maar voordat ik de voorbeelden kan laten spreken, eerst de vraag: wat zoeken we eigenlijk? Zoeken we in de radix *directe aanduiders* van ervaringen en verworvenheden uit voorgaande levens? Of zoeken we *indirecte aanduiders*: aanwijzingen voor het actuele leven die ons iets vertellen over wat daaraan voorafging? En áls we spreken over voorgaande levens, welke van die tientallen of honderden levens van een ziel bedoelen we dan eigenlijk?

Het lijkt zinvol om in elk geval te letten op levens die duidelijk verband houden met het actuele leven. Dat verband kan bestaan in een *korte tijdsverbinding*: dan kijken we liefst naar het meest recente voorgaande leven, waarvan de energie nog sterk in het heden doorwerkt. Maar het verband kan ook liggen in een *thematische verbinding*: dan kijken we naar levens waar het actuele leven op lijkt voort te borduren of waartegen het zich juist afzet.

In dit artikel zal ik mij in eerste instantie beperken tot de *tekenposities* van *Saturnus* en de *Noordelijke Maansknoop*, die ik in mijn werk heb leren kennen als *indirecte aanduiders* van voorgaande levens. Daarbij zullen ook de *Zuidelijke Maansknoop* en het teken tegenover Saturnus als *directe aanduiders* vaak (maar niet altijd!) naar voren kunnen komen. Andere karmische aanduiders in de radix laat ik hier buiten beschouwing – eenvoudigweg omdat ik daarover zelf onvoldoende kennis en ervaring heb verzameld om er uitspraken over te doen.

Voorbeelden uit 'Levenslijnen'

Eén van de personen van wie in dit boek – onder de naam **Paul** – reïncarnatiegegevens worden uitgediept, heeft in zijn radix *Saturnus in Steenbok* en de *Noordknoop in Leeuw*. De rode draad door zijn belangrijkste verhalen (De zoekende jager, De bemiddelaar, De strijder van de aboriginals, Een machtig vuur) is de sterke geestkracht van zijn ziel, die zich in allerlei levens op verschillende wijzen manifesteert. Waar deze ziel echter moeite mee heeft – ook na vele eeuwen van 'oefening' – is het afstemmen van die kracht op de beperkingen die de aardse levens hem opleggen. Een oude neiging om teveel kracht te zetten, komt eerst tot rust, maar laait in het meest recente van de herinnerde levens toch weer op.

De behoefte aan uitstraling van kracht werkt door tot in zijn actuele leven en daarvan is de *persoon* Paul zich ook bewust. Waar hij zich als persoon niet van bewust is, maar wat zijn *ziel* wél weet en tijdens de therapiesessies onthult, is dat er een probleem is met de beheersing van het 'zielevuur'. De ziel weet dit, maar wil daar eigenlijk niet aan en blijft streven naar de manifestatie van zijn grote kracht, wat zich in de radix weerspiegelt in de Noordknoop in Leeuw (de Zuidknoop in Waterman is hier niet eenduidig: er zijn voorgaande levens met een Watermansfeer, maar in het relatief recente aboriginal-leven overheerst de Leeuwkant).

Het belang van het reguleren van dit sterke zielevuur, van het leren beheersen en doseren daarvan, wordt in Pauls sessies zichtbaar in dialogen met een *spirituele begeleider*. De inzichten die vanuit dat niveau doorkomen, sluiten aan bij de Saturnuspositie in Steenbok, die hier lijkt aan te sporen tot tempering en beheersing van de eigen geestkracht. Een duidelijke relatie tussen het tegenovergelegen teken Kreeft en Pauls zielsgeschiedenis komt bij deze verhalen over het algemeen niet naar voren – al speelt dit wel bij het verhaal van de bemiddelaar in Babylon, die zich liet meegaan in een onbeheerste eetcultuur.

Een tweede voorbeeld uit 'Levenslijnen' vinden we bij **Johnny**. In zijn radix heeft hij *Saturnus in Weegschaal* en de *Noordknoop in Waterman*. Zetten we Johnny's verhalen op een rij (De kampioen, De falende hoofdman, De journalist), dan zien we zijn ziel door de tijd heen worstelen met de balans tussen kracht en geldingsdrang enerzijds, en onmacht en kwetsbaarheid anderzijds. Tevens zien we een ontwikkeling vanuit een op zichzelf gericht, zelfvergenoegd soort leiderschap naar sociale bewogenheid en inzet voor maatschappelijke vernieuwing.

Die sociaal-maatschappelijke ontwikkeling lijkt een verworvenheid die in het huidige leven weer wordt opgepakt, via een intentieverklaring van de *ziel* – uitgedrukt door de Noordknoop in Waterman – waarvan Johnny zich als *persoon* zeker ook bewust is. De Zuidknoop in Leeuw kunnen we hier zien als een verwijzing naar oudere manifestaties van leiderschap, die inmiddels zijn losgelaten.

In Johnny's therapie sessies blijkt dat er op zielsniveau ook wel enig besef is van de neiging (in meerdere levens) om teveel door te drukken vanuit de eigen kracht. Het inzicht dat het ook anders kan, wordt uiteindelijk met enige tegenzin erkend, via de dialogen met een *spirituele begeleider*, die Johnny (als atheïst!) tot zijn verrassing 'ontdekt'. De inzichten die hij in deze dialogen krijgt toegespeeld, en die hem aansporen tot behoedzaamheid en balans in relatie tot anderen, stemmen duidelijk overeen met zijn radix-Saturnus in Weegschaal. Het tegenovergelegen teken Ram kan hier verwijzen naar de felheid en de geldingsdrang die in delen van Johnny's zielsgeschiedenis zichtbaar zijn.

Als laatste voorbeeld uit 'Levenslijnen' noem ik hier de verhalen van **Astrid**, die in haar radix *Saturnus in Vissen* en de *Noordknoop in Kreeft* heeft staan. In deze verhalen (De dorpsgek, De furie, Het verwoeste kind) vinden we een zich herhalend thema van gewelddadige actie of reactie, voortvloeiend uit een vurige, doordringende wilskracht. Door vele eeuwen heen loopt hier een kettingreactie van geweld en tegengeweld, die maar niet lijkt te stoppen. In haar huidige leven dreigde dit op het psychische vlak door te gaan, gepaard aan verharding en afsluiting van gevoelscontact.

Van deze neigingen was Astrid als *persoon* zich terdege bewust, maar in het diepst van haar ziel voelde zij ook dat zij eigenlijk precies de andere kant op wilde, dat zij zich wilde ontwikkelen naar openheid, zachtheid en kwetsbaarheid. Die intentie van haar *ziel* drukt zich in haar radix uit door haar Noordknoop in Kreeft. Haar Zuidknoop in Steenbok lijkt te verwijzen naar het aspect van hardheid en ongevoeligheid dat in meerdere voorgaande levens vroeg of laat de kop opsteekt.

Wat Astrid op zielsniveau ook begrijpt maar aanvankelijk nog moeilijk accepteert, is dat zij dit eeuwenoude geweldsprobleem alleen kan oplossen als zij bereid is om haar sterke wilskracht los te laten en zich over te geven aan krachten die op háár inwerken. Deze boodschap ontvangt zij ook duidelijk in de ervaren uitwisselingen met een *spirituele begeleider* en in haar radix weerspiegelt zich dat in haar Saturnus in Vissen. Een directe relatie tussen het tegenovergelegen teken Maagd en Astrids zielsgeschiedenis komt in deze gegevens niet naar voren.

Een geboorte met veel voorgeschiedenis

Een gedetailleerder voorbeeld, dat zich ook leent voor nader onderzoek, vinden we in de gegevens van een vrouw die ik hier Angelina zal noemen. Met dank voor haar toestemming geef ik hier haar radix weer met beknopte aanduidingen van een lange

reeks van voorgaande levens. In die reeks zien we de ziel van deze vrouw over een onvoorstelbaar lange tijd een ontwikkeling doormaken, vanuit geestelijke bestaansvormen met een immense kracht naar gewone, fysieke mensenlevens. Terugblikkend via hypnotherapie vindt Angelina de volgende bestaansindrukken, hier zonder selectie in chronologische volgorde (zo goed als mogelijk) weergegeven:

1. magisch wezen op een andere planeet bestuurt en bezielt slangen, tijgers en panters in een door haat gedreven strijd tegen kwaadaardige vijanden
2. geestelijk wezen bij een andere planeet verbrandt een groot gebied dat zij juist wil beschermen, door verkeerde inschatting van haar kracht
3. lange wachtperiode zonder actieve bestaansvormen
4. terugzending uit geestelijke wereld om aardse energieën uit te werken
5. geestelijk wezen op deze aarde is – na periode van 'gevangen-zijn' in steen – getuige van ramp met kernproeven en grootschalige vernietiging
6. halfgod/tovenaar probeert mensen uit een kwaadaardige na-atlantische cultuur te bevrijden en vernietigt daarna (in opdracht) de 'onverbeterlijken' met een vloedgolf
7. boze halfgod bij Inca's vernietigt een stad met een vloedgolf
8. woeste griekse halfgod strijdt met een zee-god
9. geestelijk wezen wordt 'getraind' in het doorgeven van positieve energie, maar ervaart ook een oude verbondenheid met zijn meer duistere broeders ('donderwezens')
10. genotzuchtige romeinse consul misbruikt en krenkt mensen en wordt uiteindelijk vergiftigd
11. wijze, spirituele vrouw verliest familieband door keuze voor geliefde, maar wordt toch door hem verlaten en vergiftigt zichzelf dan lange tijd met haar boosheid
12. vrouw worstelt met roeping en vertrek van haar partner, maar accepteert dit uiteindelijk en ontwikkelt zichzelf tot genezeres
13. genezer tussen melaatsen heeft moeite met aangaan van contact
14. jongeman komt in de greep van reizende tovenaars, wendt zich af van hun op macht gerichte magie en wordt door diezelfde magie (aardbeving en vuur) gedood
15. vluchtend jongetje gebruikt vuur om zijn achtervolgers af te schudden maar komt daarin zelf om
16. dorpshoofd staat machteloos tegenover overval op zijn dorp
17. zwangere vrouw wordt zwaar mishandeld, verwond en verkracht

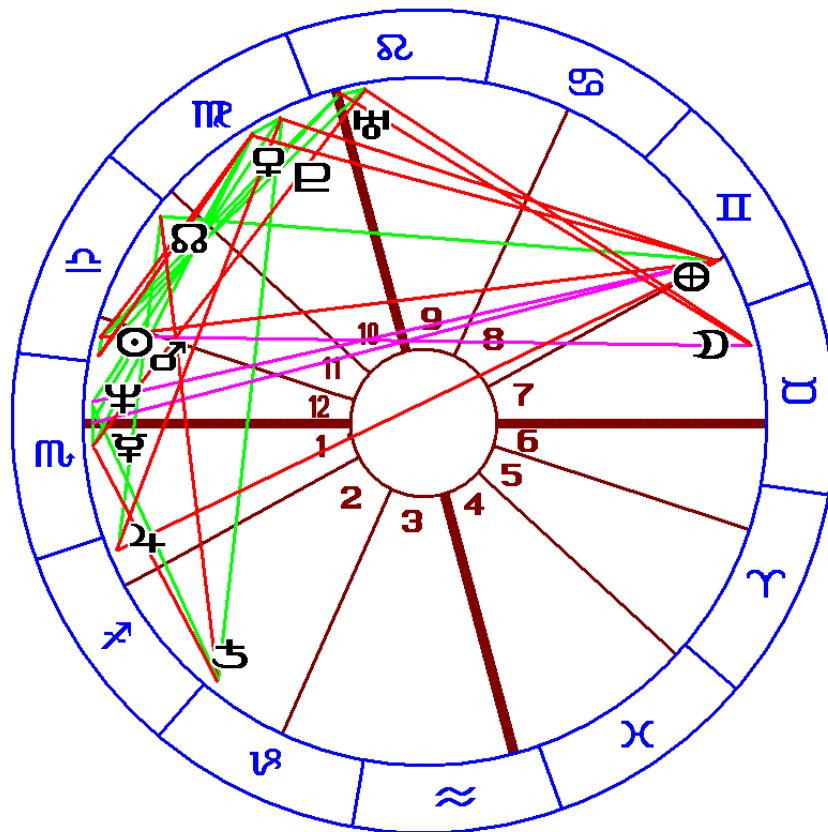
18. genezende monnik kan zijn stervende leermeester niet genezen
19. jongeman overlijdt na insluiting door vallende rotsblokken
20. jonkvrouw als slavin verkocht aan oosterse koning
21. uitgehuwelijkte vrouw terroriseert haar omgeving en wordt uiteindelijk vergiftigd
22. jongeman helpt rovers, maar ziet zijn geliefde doden bij de overval en wordt later zelf opgehangen
23. boosaardige, harde bootsman vernedert, mishandelt en doodt ondergeschikten; verdrinkt later bij schipbreuk
24. mismaakt meisje (verbrand) ontsteekt in woede over mishandeling van een hond en doodt de dader met een mes
25. ontvoerd meisje, later in welgesteld milieu, voelt zich ontheemd en beklemd, kwijnt weg en overlijdt jong
26. jong zwervertje leidt een angstig, verscholen leven
27. jongen komt in problemen na ontdekking van piratenbuit en wordt met een mes gedood
28. dienstmeisje wordt seksueel misbruikt
29. getraumatiseerde, verharde vrouw verspeelt de liefde van haar verloofde en verdrinkt zichzelf
30. geketende slaaf in overvolle gevangenis komt in verdrukking en sterft
31. krachtige leider van een roversbende wordt door zijn eigen bende bij een ruzie met een mes gedood
32. dominante rijke man wordt overvallen en met een mes gedood
33. goochelaarsassistente bloedt dood bij mislukte 'doorzaagtruc'
34. vrolijk jongetje sterft bij onweer onder omvallende boom
35. hooggeplaatste, sociaalbewogen vrouw, verstrikt in haar milieu, ontwijkt even de druk met een autorit en komt om bij een ongeluk
36. jong meisje in concentratiekamp in Polen kiest eerst voor eigenbelang en overleving, maar later voor verbinding met haar lotgenoten en gaat dan vrijwillig de gaskamer tegemoet
37. Angelina: zie afgebeelde radix

ANGELINA
52°03 N
04°29 O

19-10-1959
08:45:00
MET

MC 25°30 ♋
As 10°15 ♌
2 08°55 ♌
3 15°44 ♍
5 27°57 ♏
6 22°00 ♏

☉ 25°10 ♌
☽ 23°54 ♌
♀ 14°53 ♌
♁ 11°07 ♌
♂ 28°36 ♌
♃ 02°37 ♌
♄ 02°01 ♌
♅ 20°22 ♋
♆ 06°16 ♌
♁ 05°31 ♌
♇ 02°38 ♌
♁ 08°58 ♌

Saturnus en Maansknopen in de radix

Angelina heeft haar Saturnus in Steenbok. Door de plaatsing in het 2^e huis en door de verdere bezetting van de aardetekens (inclusief de driehoek naar Pluto in Maagd) wordt deze tekenpositie van Saturnus vanuit het aarde-element goed ondersteund. Ook in de keten van huisheerverbanden zitten voor Saturnus geen problemen: er is een goede 'doorstroming' tussen de huizen, zonder stagnerende gebieden. Het sterke 1^e huis onder leiding van Pluto in 10 bekrachtigt het Steenbok-thema. Ook de centrale positie van de receptie tussen 10^e en 12^e huis draagt daaraan bij, al geeft dit tevens een nuancering naar de Vissen-sfeer, met het risico om daarin weg te glijden. Dit laatste wordt ook benadrukt door de sterke bezetting van het 12^e huis en door Neptunus (sextiel Saturnus), die toch wel erg dicht bij de Ascendant staat. Saturnus zelf komt er ook wat moeizaam uit, via het halfvierkant naar Mercurius op de Ascendant.

De Noordelijke Maansknoop in Weegschaal wordt in de elementensfeer bekrachtigd door de sterke bezetting van het Weegschaal-teken en zijn eigen positie in het 11^e huis. Alsof dit nog niet genoeg is, wordt verder de kracht van het tegenovergelegen Ram-teken nog eens effectief onderuit gehaald door Mars in val, conjunct Weegschaal-Zon, samen in 12. Ook hier wordt het risico van een ondermijnende Vissen-sfeer weer geaccentueerd.

In de onderlinge relatie tussen Saturnus en de Noordknoop valt op dat deze niet alleen in tekens maar ook in aspect een vierkant vormen. Hun beider sferen delen de gevoeligheid en naar-buiten-gerichtheid van het Hoofdkruis, maar toch botert het niet

helemaal tussen die twee. De Saturnus-positie nodigt uit tot verdere ontwikkeling van stevigheid en 'grip' op het leven, terwijl de positionering van de Noordknoop – letterlijk haaks hierop – vooral aanzet tot het loslaten van de eigen impuls ten gunste van de relatie met anderen.

Dit alles overziend, kunnen we stellen dat de Saturnus-aanwijzing in de radix in eerste instantie wel een serieuze kans krijgt, maar dat vooral de Noordknoop-aanwijzing sterk wordt aangezet. De toegevoegde tendensen in de Vissen-sfeer maken het geheel wankel en sturen met name de Saturnus-aanwijzing het drijfzand van de 'opoffering' in.

Ontwikkeling door de levens heen

Kijken we nu terug naar de reeks van levens waarover Angelina indrukken heeft opgevangen, dan valt op dat het thema 'treffen of getroffen worden' er als een rode draad doorheen loopt. Het al dan niet opzettelijk treffen van anderen (via hun leefzones of individueel) zien we in de levens die genoteerd staan onder de nummers 1, 2, 6, 7, 8, 10, 15, 21, 22, 23, 24 en 31. De omkering daarvan, het getroffen worden door anderen of door omstandigheden, vinden we in de levens 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35 en 36. Het aanwenden van eigen kracht komt vooral naar voren bij de oudste levens, waar het vermogen daartoe nog heel groot is. Het 'getroffen worden' krijgt echter geleidelijk aan de overhand en wordt vanaf het 12^e leven vóór het huidige (nr. 25) het hoofdthema.

Opmerkelijk is hierbij dat vooral deze recente reeks veel slachtofferschap vertoont en dat 10 van deze 12 levens voortijdig worden afgebroken. In Angelina's therapie sessies blijkt dat deze recente tendens tot voortijdige afbreking voortkomt uit het denkbeeld van haar ziel dat het met haar niet al te lang goed kan en mág gaan. En dat blijkt weer terug te voeren op een diepgeworteld schuldgevoel, dat zijn oorsprong vindt in het grootschalige vuurongeluk op een andere planeet in een ver verwijderde tijd (2).

Dat schuldgevoel zal een belangrijk gegeven blijken, maar voordat ik daarop nader inga, wil ik eerst nog wijzen op een ander thema dat in enkele van Angelina's levens naar voren komt. En dat is het aspect van het 'genezerschap', dat we hier tegenkomen in de levens die zijn aangeduid met de nummers 9, 11, 12, 13, 14 en 18. Temidden van de vele levens die in het teken staan van 'treffen of getroffen worden', zien we dit genezerschap af en toe opkomen als een positief antwoord op de immense schade die onbedoeld in een ver verleden was aangericht. Maar voorbij een gegeven tijdstip valt deze ontwikkelingslijn stil en in Angelina's sessies kunnen we ook zien wanneer dat gebeurt en waarom. Het keerpunt ligt bij het trauma dat in het 22e leven wordt vermeld. Het gewelddadige verlies van een geliefde leidt daar bij het eigen sterven tot een intense woede, die deze ziel in het direct daarop volgende leven op vernietigende wijze op anderen afreageert (23). Na dat leven volgt er nog één waar woede uit de hand loopt (24), maar dan keert het tij en zet de eerder genoemde reeks van 12 slachtofferlevens in.

Het lijkt erop dat het schuldgevoel dat Angelina's ziel al zoveel eeuwen bij zich droeg, na een voorzichtige aanzet naar een helend perspectief, opnieuw bekrachtigd wordt na het aangegeven keerpunt. Haar ziel verliest daar definitief het vertrouwen in de positieve kanten van haar eigen kracht en schiet in een proces van 'boetedoening' en slachtofferschap dat tot in het heden dreigt door te lopen.

Verbanden met Saturnus en Maansknopen

Het meest opvallende ontwikkelingsthema, 'treffen of getroffen worden', lijkt in nogal wat levens vorm te krijgen in een sfeer van Mars/Ram, waar sprake is van impulsiviteit, ongelukken, vuur, hoofdletsel of steekwapens e.d. (2, 14, 15, 22, 24, 27, 31, 32, 33, 34 en 35). Maar bezien over het geheel van alle herinnerde levens, overheerst hier toch de sfeer van Pluto/Schorpioen: geweld, doden of gedood worden, indringende en transformerende ervaringen.

Kijken we nu naar de Zuidelijke Maansknoop in Ram, als mogelijke directe aanduider van tendensen uit voorgaande levens, dan valt deze dus af waar het gaat om de grote lijn. Mogelijk is er wél een verband met het cruciale vuurongeluk (2), dat weliswaar in de tijd ver terug ligt maar op deze ziel toch een zwaar stempel heeft gedrukt en de eigenlijke bron is van het latere 'boeteproces'. Maar het duidelijkst lijkt de Zuidknoop te verwijzen naar het meest recente leven in het concentratiekamp (36), waar aanvankelijk de keuze voor eigenbelang en overleving centraal staat. Afgezet tegen deze verwijzingen van de Zuidknoop, tekent de Noordknoop in Weegschaal hier een intentieverklaring – vanuit het bewustzijn op zielsniveau – om de ontwikkeling weer te richten op 'er zijn voor anderen'. Die doelstelling wordt dan in de radix (zoals hiervoor al beschreven) omkleed met een nadrukkelijke aanleg voor opoffering: het aloude 'boeteproces' wordt ook in dit leven aanvankelijk weer opgepakt. Ook op persoonsniveau wordt deze mix van 'er zijn voor anderen' en 'zich opofferen' ervaren, soms als een ideële gedrevenheid, soms als een zware last.

Bezien we vervolgens Angelina's Saturnus in Steenbok als mogelijke indirecte verwijzer naar haar voorgaande levens, dan krijgen we duidelijk een andere invalshoek. De aandacht wordt dan niet geleid naar het loskomen van de eigen impuls, maar naar de noodzaak van beheersing en dosering daarvan, en van het nemen van verantwoordelijkheid daarvoor. Deze aanduiding verwijst zo indirect naar alle levens waarin kracht of macht wordt aangewend en de beheersing daarvan vaak nog te wensen overlaat (1, 2, 6, 7, 8, 10, 15, 21, 22, 23, 24, 31 en 32). De strekking hiervan gaat echter veel verder dan dat en beslaat in feite vrijwel het hele beloop van voorgaande levens. Want als de ziel beheerst en verantwoordelijk met haar kracht leert omgaan, zal het plutonische karakter van deze levensketen zich verzachten, stopt het heen-en-weer slingeren tussen 'treffen' en 'getroffen worden' en verliest ook het ingezette 'boeteproces' zijn grond. Uiteraard zijn er bij deze zielsgeschiedenis meerdere invalshoeken voor verdere groei mogelijk, maar voor dit leven wordt kennelijk de Steenbok-aanwijzing als volgende stap aanbevolen. Dat wil nog niet zeggen dat de inzichten rond die aanwijzing voor Angelina ook al meteen helder zijn. In feite heeft zij – op het bewustzijnsniveau van haar persoon – geen weet van de krachten die in haar ziel schuilen, laat staan dat zij kan beseffen dat beheersing daarvan belangrijk is. Op zielsniveau weet zij dit wel, maar is zij geneigd dit te beantwoorden met 'boetedoening'. Diepergaande inzichten rond de aanvaarding van kracht en van de verantwoordelijkheid daarvoor dringen bij Angelina pas langzaamaan door (op zielsniveau én op persoonsniveau), als haar ziel zich opent voor het contact met haar spirituele begeleiding en daarmee haar aanvankelijke, meer beperkte gezichtspunten overstijgt.

Tot slot van deze astrologische beschouwing over Angelina's zielsgeschiedenis, wil ik nog aanstippen dat haar ziel zeker al vanaf haar laatste twee voorgaande levens een belangrijke helende ontwikkeling heeft ingezet. Ondanks de schaduw die het 'boeteproces' ook over deze levens werpt, zet zij zich hier toch in voor het integreren van uiteenlopende karakterkanten. In het leven van de verongelukte hooggeplaatste vrouw (35) verbindt zij haar geestelijke kracht met verantwoordelijkheidsgevoel en

sociale bewogenheid. In het leven van het meisje in het concentratiekamp (36) verenigt zij uiteindelijk de kracht om voor zichzelf op te komen met haar gevoel voor verbondenheid en de bereidheid tot overgave. En dit streven naar heel- worden zet zij door in haar huidige leven, waar zij – vanuit een persoonlijke crisis – de ontsluiting van een lang en belast verleden aangrijpt om een completer mens te worden.

Conclusies

De hierboven gepresenteerde gegevens bieden slechts een voorbeeld van mogelijk onderzoek naar de karmische betekenis van Saturnus en de Maansknoten in de radix. Deze gegevens zijn echter wel illustratief voor verbanden die ik in veel meer gevallen steeds weer tegenkom. Vanuit mijn eigen bevindingen tot nu toe, gebaseerd op bestudering van tientallen horoscopen en achterliggende reïncarnatiegegevens, zal ik nu mijn eigen conclusies formuleren – als een stukje 'praktijktheorie' dat als basis voor verder onderzoek kan dienen.

1. De **tekenpositie van Saturnus** is een aanwijzing voor een wenselijke ontwikkelingsrichting, beschouwd vanuit het *bewustzijnsniveau van de spirituele begeleiders van de ziel*. Deze aanwijzing heeft altijd betrekking op één van meerdere mogelijke gebieden van verdere ontwikkeling of verfijning, gezien vanuit het perspectief van een lange reeks van incarnaties. De verwijzing naar deze voorgaande incarnaties is echter indirect en we moeten dus voorzichtig zijn met conclusies daarover: de ervarings sfeer waartegen de nieuwe koers wordt afgezet, is niet altijd gelegen in het teken tegenover Saturnus! Het enige dat we zeker weten, is dat de ervarings sfeer van het Saturnus-teken – tegen de achtergrond van voorgaande levens – nu verdergaande ontwikkeling behoeft. Op *zielniveau* wordt de Saturnus-aanwijzing over het algemeen onderkend, maar niet altijd geaccepteerd. Op *persoonsniveau* is er van deze aanwijzing vaak geen bewustzijn.
2. De **tekenpositie van de Noordknoop** is een aanwijzing voor een gewenste ontwikkelingsrichting, beschouwd vanuit het *bewustzijnsniveau van de ziel*. Deze aanwijzing is, evenals die van Saturnus, vaak gerelateerd aan intenties en ervaringen in een lange reeks van incarnaties. Daarbij wordt dan ofwel een voortzetting of aanvulling van een eerder ontwikkelingsspoor gezocht, ofwel juist een koerswending in een andere richting. Anders dan bij Saturnus toont de Noordknoop soms ook een opvallende relatie met het direct voorafgaande leven. Maar altijd is er bij de Noordknoop, net als bij Saturnus, sprake van een indirecte verwijzing naar voorgaande levens en moeten we dus voorzichtig zijn met conclusies: bij een koerswijziging is de oude koers niet per definitie gelegen in het teken van de Zuidknoop! Het enige dat we hier zeker weten, is dat de levenssfeer van de Noordknoop – tegen de achtergrond van voorgaande levens – door de ziel als een belangrijk baken wordt gezien. Op *persoonsniveau* is er van de Noordknoop-aanwijzing meestal wel bewustzijn, maar niet altijd acceptatie.
3. Het **verband tussen de Saturnus- en de Noordknoop-aanwijzing** kan van velerlei aard zijn, variërend van overeenstemming tot strijdigheid. De aanwijzing van de Noordknoop kan aansluiten bij die van Saturnus of deze aanvullen, wanneer de ziel een goede verbinding heeft met haar spirituele begeleiders. De Noordknoop-aanwijzing kan echter ook meer of minder conflicteren met die van Saturnus of deze zelfs 'saboteren'. In dat geval kán dat wijzen op een moeizaam contact of een conflict van de ziel met haar spirituele begeleiders. Er kan in zo'n situatie echter ook sprake zijn van een intentie van de ziel om een moeilijk te integreren ontwikkelingsgebied

(bijvoorbeeld een eigen schaduwkant) 'mee te nemen' en zo tot een hoger niveau van innerlijke integratie te komen.

4. **Ondersteuning of belemmering van de Saturnus-aanwijzing** kan gegeven worden door omringende kenmerken van de radix, zoals: tekenposities van andere planeten, aspecten, huisposities en heersersverbanden. De mate van ondersteuning of belemmering (met name door geboortetijdgevoelige gegevens zoals huisposities en heersersverbanden) kan een aanwijzing zijn voor de mate van afstemming die bestaat tussen de ziel en haar spirituele begeleiders. Conflicterende gegevens kunnen ook hier echter wijzen op een intentie van de ziel om een hoger niveau van integratie te bereiken.

5. **Ondersteuning of belemmering van de Noordknoop-aanwijzing** kan eveneens voortkomen uit omringende kenmerken van de radix, zoals hierboven genoemd. De mate van die ondersteuning of belemmering kan een aanwijzing zijn voor de mate van eenduidigheid of twijfel in de ziel over de ontwikkeling die haar voor ogen staat. Maar ook hier geldt weer dat conflicterende gegevens óók kunnen wijzen op het streven naar een hoger niveau van innerlijke integratie.

Tot slot nog enkele kanttekeningen naar aanleiding van deze conclusies. Om te beginnen blijkt de traditionele aanname dat de Zuidknoop naar 'voorgaande levens' verwijst, voor nuancering vatbaar. Weliswaar is dit inderdaad vaak het geval bij voorgaande levens die door hun korte tijdsafstand of hun thema met het actuele leven verbonden zijn, maar dit gaat niet altijd op! Soms liggen er reeksen van voorgaande levens die beslist niet onder de sfeer van de actuele Zuidknoop vallen. We moeten er dus voor waken dat we hier de theorie niet 'mooier' maken dan de werkelijkheid.

Ten tweede onderstreept deze onzekerheid in de duiding van de Zuidknoop, dat dergelijke 'terugblikken' niet uit simpele schema's af te leiden zijn. Enige 'feeling' voor ontwikkelingslijnen door meerdere levens heen – te verkrijgen door bestudering van reïncarnatiegegevens – is bij dergelijke duidingen eigenlijk onmisbaar.

Ten derde lijkt het erop dat een eventuele link met het meest recente leven eerder door de Noordknoop dan door Saturnus zal worden weerspiegeld. Deze laatste aanduiding heeft altijd betrekking op thematische lijnen van de ontwikkeling over grote tijdperiodes, gezien vanuit het bewustzijnsniveau van de spirituele begeleiding van de ziel. Terwijl de Noordknoop een intentie op zielsniveau weergeeft en dus ook gemakkelijker kan verwijzen naar een recente ervaring die impact heeft gehad.

Ten vierde wordt – zoals net hierboven al aangestipt – de relatie tussen Saturnus en de Maansknopen helderder (met name waar deze posities strijdig lijken) als we onderscheid maken naar de bewustzijnsniveaus van spirituele begeleiders, van de ziel en van de actuele persoon. Ook het vaak beperkte of ontbrekende zicht van de persoon zelf op de ontwikkelingsaanwijzing van Saturnus – die uit een veel hoger bewustzijnsniveau afkomstig is – wordt hierdoor begrijpelijk.

Het lijkt de moeite waard om ons inzicht in de radix, tegen de achtergrond van voorgaande levens, verder te verdiepen – ook voor andere aanduiders dan Saturnus en de Maansknopen. Toetsing aan de gegevens van reïncarnatietherapieën⁵ zal daarbij een belangrijk hulpmiddel zijn, om bestaande theorieën en veronderstellingen te onderbouwen dan wel bij te stellen of aan te vullen.

---

¹ Artikel in het Belgisch astrologisch vakblad 'Astrologica', gepubliceerd juni 1990. Een kopie van dit artikel is te vinden op mijn website: www.psycho-plus.nl, via 'publicaties'.

² 'Levenslijnen, de reis van de ziel door vele levens heen', Uitgeverij Hajefa (2007), oorspronkelijke titel: 'Oude levens, nieuwe koersen', Uitgeverij BRES (2000).

³ Een volledig overzicht voor alle twaalf besproken voorbeelden is te vinden op mijn website (zie noot 1).

⁴ Omwille van de oorspronkelijke afspraken m.b.t. privacybescherming voeg ik daarbij alleen de tekenpositie van de Noordelijke Maansknoop als informatie toe.

⁵ Een doorgaande lijn van dergelijk onderzoek, o.a. via workshops, ben ik momenteel aan het voorbereiden in samenwerking met astrologe Yvonne Kalsbeek. Meer informatie hierover vindt u op mijn website (zie noot 1).